

7/5950
GK 147

T.C.
ENERJİ VE
TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

31 Ağustos 2016

GÜNLÜDÜR

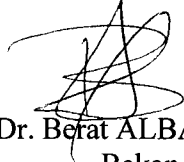
Sayı : 64272063-610- **23395**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-5950)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 07.06.2016 tarihli ve 43452547-120.07-40272 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut TANAL'ın tarafıma tevcih ettiği 7/5950 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-5950 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ)'nin açıklamış olduğu verilere göre; HES'ler ve barajların elektrik üretimindeki payı yüzde 36, doğalgazın ise yüzde 27 lerdedir. Bu durum elektrik üretim maliyetinin düşmekte olduğu anlamına gelmektedir. Suyla elde edilen elektrik üretim seviyesinin artışına rağmen, elektrik dağıtım şirketleri fiyat artışlarına devam etmektedir. Kayıp-kaçak parası ve sayaç okuma bedelleri aboneler adına düzenlenen faturalarda, "dağıtım bedeli" adı altında gizlenerek tepkilerin azaltılması yönüne gidilmiştir. Konuya ilişkin olarak;

- "TEİAŞ" ın açıklamış olduğu verilere göre; HES'ler ve baraj sularından elde edilen elektrik üretiminde, maliyetler düşmesine rağmen, elektrik aboneleri olan vatandaşların faturalarına neden indirim olarak yansımamaktadır?
- 2015- 2016 yıllarında elektrik dağıtım şirketlerinin elde ettiği toplam hasılat ne kadardır? Dağıtım şirketlerine göre elde edilen net karların tutarı ne kadardır?
- Elektrik dağıtım şirketlerinin, abonelerin faturalarında yer verdiği " Dağıtım Bedeli" adı altındaki ücretin haksız kazanç olduğunu değil midir? Faturalarda yer alan bu masrafı daha şeffaf ve anlaşılır hale getirme ve tamamen faturalardan kaldırma çalışmalarınız var mıdır?
- Tüketicilerin daha az enerji bedeli ödemesi için, elektrik faturalarında yer alan TRT payının kaldırılmasını düşünmekte misiniz?
- Kayıp-kaçak bedeli haksız kazanç değil midir?
- Kayıp-kaçaktan kaynaklanan elektrik bedelinin, faturasını düzenli ödeyen abonelere "dağıtım bedeli" olarak yansıtılması mevzuata aykırı değil midir? Kayıp ve kaçakları önlemek için alınmış ve alınacak tedbirleriniz nelerdir?
- 2015-2016 yıllarında elektrik dağıtım şirketleri ile ilgili, tüketiciler tarafından Bakanlık ve Enerji Piyasası Düzenleme Kuruluna gelen şikayetler var mıdır? Dağıtım şirketleri hakkında yaptırım uygulanmış mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Perakende elektrik satış fiyatları, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği, Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ ile ilgili diğer ikincil mevzuata göre ve başlangıcı Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim olmak üzere üç aylık dönemler itibariyle elektrik enerjisi tedarik maliyetleri, piyasa maliyetleri ve şebeke maliyetlerinde oluşan değişiklikler dikkate alınarak belirlenmektedir.

Şebeke maliyetleri ve piyasa maliyetleri; özel sektör ve kamu mülkiyetinde yer alan HES'lerde üretilen elektrik enerjisi maliyetlerinden etkilenmezken, dağıtım şirketlerinin Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinden (TETAŞ) almış oldukları teknik ve teknik olmayan kayıp enerji maliyetleri ile görevli tedarik şirketlerinin TETAŞ ile yapmış oldukları enerji satış anlaşmaları kapsamında tedarik ettiği elektrik enerjisi maliyetleri, TETAŞ portföyündeki HES'lerde üretilen elektrik enerjisi maliyetlerinden etkilenmektedir.

TETAŞ'ın satış tarifi 6446 sayılı Kanun'un 17 nci maddesi uyarınca EPDK tarafından belirlenmekte olup yapılan düzenlemelerde TETAŞ'ın mali sürdürülebilirliği dikkate alınmaktadır. Bu açıdan TETAŞ portföyünde bulunan HES'lerin yıllar itibariyle üretim miktar ve oranlarının ciddi oranda değişmemesi ve söz konusu maliyetlerin önceki yıllarda TETAŞ tarifelerine azaltıcı yönde yansımış olduğu değerlendirildiğinde, TETAŞ portföyünde bulunan HES üretimlerinin elektrik bedellerinin üzerindeki etkisi sınırlı kalmaktadır.

Dağıtım bedeli; 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 1 inci maddesinde yer alan, *elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu*

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMUT TANAL'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5950)

piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılmasının sağlanması amacına uygun olarak Kanun'un 17 nci maddesinin altıncı fıkrası ile Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği'nin 9 uncu maddesi ve Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'in 5 inci maddesinin birinci fıkrası hükümleri çerçevesinde belirlenmektedir. 1/1/2016 tarihinde yürürlüğe giren mevzuatla birlikte faturada yer alan bedeller enerji bedeli ve dağıtım bedeli ile vergi, fon ve paylar olarak sadeleştirilmiş ve daha anlaşılır hale getirilmiştir.

Elektrik Piyasası Kanunu'nun 27 nci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan *"Dağıtım şirketleri, genel aydınlatma ile teknik ve teknik olmayan kayıplarından dolayı enerji ihtiyaçlarını TETAŞ'tan temin ederler."* hükmü gereğince elektrik dağıtım şirketleri kayıp enerji tedariklerini TETAŞ'tan karşılamakla yükümlü olup söz konusu uygulama neticesinde oluşan maliyetler Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'in 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan, *"Dağıtım sisteminin kullanımına ilişkin bedeller, dağıtım şirketlerinin dağıtım faaliyetlerini yürütebilmesi için gerekli olan maliyetlerden hareketle belirlenir. Bu kapsamda, dağıtım sisteminin kullanımına ilişkin bedellerin belirlenmesinde, faaliyetin yürütülmesi için gerekli olan yatırım harcamaları, işletme giderleri, kayıp enerji tedarik maliyetleri, iletim tarifesi kapsamında ödenen tutarlar, faaliyetin yürütülmesi kapsamında kamu kurumlarına ödenen bedeller, araştırma ve geliştirme giderleri ile dağıtım faaliyetinin sürdürülebilmesi için katılan diğer maliyetler dikkate alınır."* hükümleri çerçevesinde dağıtım bedelinin belirlenmesinde dikkate alınmaktadır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ikincil mevzuatı kapsamında elektrik piyasası faaliyetlerine ilişkin ülke genelinde uygulanacak ulusal tarifeler, içinde bulunan uygulama döneminin ilgili yıllarına ilişkin parametreler dikkate alınarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından belirlenmektedir. Bu doğrultuda EPDK tarafından onaylanan ve dağıtım şirketlerince uygulanan ulusal kayıp/kaçak bedelleri ilgili mevzuat kapsamında dağıtım faaliyetine ilişkin onaylı hedef kayıp/kaçak oranları çerçevesinde belirlenmekte olup, kayıp/kaçak bedelinin hesaplanmasına ilişkin düzenlemeler Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğinde yer almaktadır.

Her bir bölge için hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Böylece, tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedeline maruz kalmaları sağlarken bu hizmeti yerine getiren dağıtım şirketlerine de riskler yüklenmiştir. Bu kapsamda, verilen hedefler şirketlerin performansları da dikkate alınarak belirlenmiş olup performans düzeyi yüksek olan şirketlerin ödüllendirilmesini, performans düzeyi düşük olan şirketlerin ise cezalandırılmasını temin edecek bir mekanizma dâhilinde hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Kaçakların sıfırlanmasına ve teknik kayıpların makul seviyeye indirilmesine ilişkin gerekli çalışmalar ve düzenlemeler yapılmaktadır.

Kaçak ve kayıt dışı elektrik kullanımının önlenmesi amacıyla Elektrik Dağıtım Şirketleri tarafından elektrik abonelerinin ölçü sistemleri kaçak kullanımı engelleyecek şekilde kontrol edilmekte ve kaçak kontrol takibi için kayıp kaçak tarama çalışmaları periyodik olarak devam etmektedir. Elektriğin kesintisiz ve kaliteli olarak sunulabilmesi amacıyla kaçak elektrik kullanımı ile mücadeleyle devam edilmekte ve halkın bilinçlendirilmesi ile birlikte çalışmalar sürdürülmektedir.

Elektrik dağıtım şirketleri ile ilgili olarak Bakanlığımıza ve EPDK'ya ulaşan tüketici şikayetleri ilgili dağıtım şirketlerinden bilgi ve belge istenerek elektrik piyasası mevzuatı kapsamında değerlendirilmektedir. Yapılan inceleme ve değerlendirmeler neticesinde gerekmesi halinde ilgili dağıtım şirketi hakkında denetim süreci başlatılmaktadır.